

Nietzsche'nin Politik Kuşkuculuğu

Tamsin Shaw

Bu kitabın yayın hakkı PHOENIX YAYINEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayinallyıcısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Nietzsche'nin Politik Kuşkuluğu

Yazar: Tamsin Shaw

Orijinal Künye: Nietzsche's Political Skepticism, Princeton University Press, 2007.

Dizi Editörü: Güney Çeğin

Çeviren: Volkan Ay

Kapak Tasarımı ve Sayfa düzeni: Gamze Uçak

Kasım 2023, Ankara

©Phoenix Yayınevi Tüm Hakları Saklıdır.

ISBN No: 978-605-7789-45-7

Phoenix Yayınevi - Ünal Sevindik

Yayınçı Sertifika No: 11003

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

<http://www.phoenixyayinevi.com>

Baskı:

Gurur Matbaacılık

Sertifika No: 43 575

Zübeyde Hanım Mahallesi Kazım Karabekir Caddesi

Murat Çarşısı No:41/4 Altındağ/ANKARA

Tel: 0312 362 10 11 • www.gururmatbaa.com

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1 Kızılay-Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

<http://www.siyasalkitap.com>

Nietzsche'nin Politik Kuşkuculuğu

İçindekiler

TEŞEKKÜR	7
KISALTMALAR	9
GİRİŞ	13
Nietzsche'nin Devlet Görüşü.....	18
Bir Kuşkucu Olarak Nietzsche'ye Göre Meşruiyet.....	22
BÖLÜM 1: YIRTICI DEVLET.....	29
Giriş	29
Politik Realizm	33
Normatif Politik Realizm ve Realpolitik.....	36
Basel'den Bakış	40
Burckhardt'a Göre Modern Devlet	44
Nietzsche Contra <i>Reich</i>	47
Antipolitik Düşünce	52
Özgürlük ve İtaat	55
Normatif Olarak Kısıtlanmamış Politika	60
BÖLÜM 2: SEKÜLER DİNLERİN ÖZ-YIKIMI	67
Giriş	67
Post-Hıristiyan İnanç: Politikadan Estetiğe.....	73
İdealin Otoritesi	78
Filozofların Kurguları	86
Seküler Toplumlarda İnanç	92
Münzevi Peygamber	96
Ne Din Ne Aydınlanma	100

BÖLÜM 3: UZLAŞININ YASALARI	103
Giriş	103
Nietzsche'nin Hakikat Hakkındaki Kuşkuculuğu	109
Hakikati Keşfetmenin Zorluğu	119
Uzlaşının Yasaları	124
Uzmanlığı Tanımama	128
BÖLÜM 4: AHLAKİ BİR ANTİ-REALİST OLARAK NIETZSCHE.....	133
Giriş	133
Nietzsche'nin Meta-Etiğini Değerlendirmek	137
Tanrımerkezcilik	141
Kurguculuk	148
Determinizm	160
İçsel Çatışma-Çözümü Olarak Değer Eleştiri	171
Politik Değerlerle İlgili Anti-Realizm	176
BÖLÜM 5: AHLAKİ BİR REALİST OLARAK NIETZSCHE	181
Giriş	181
Evrenselci Değer Yargıları	186
Geriye Kalan Ahlaki Realizm	196
Özgürlük ve Rasyonel Zorunluluk	206
Değer Eleştirisinin Zorluğu	210
Herkes ve Hiçkimse İçin Değerler	216
Ahlaki Yetersizlik ve Politik İdeoloji	221
BÖLÜM 6: NIETZSCHE'NİN LIBERALİZM HAKKINDAKİ KUŞKUCULUĞU	225
Giriş	225
Politik Bir İdeal Olarak <i>Bildung</i>	230
Umut Kırıcı Gerçeklik Olarak <i>Bildung</i>	234
Bilinçsiz Liberalizm Karşılığı	240
Sonuç	244

Teşekkür

Bu kitap Princeton'da yazılmış olsa da Cambridge'de yüksek lisans öğrencisi olduğum zaman Nietzsche üzerine çalışmaya başladım. Oradaki doktora tez danışmanım Raymond Geuss'a ve ayrıca bana çok şey öğreten John Dunn ve Istvan Hont'a minnettarım. Tezimle ilgili yorumları için David Owen ve Michael Tanner'e teşekkür etmeliyim. Bu dönemde ve sonrasında Bernard Williams çalışmalarımın çok titiz ve parlak bir eleştircisiydi. Buna hep minnettar olacağım. Jonathan Lear da bana bu aşamada faydalı yorumlarda bulundu.

Nietzsche üzerine çalışmalarımı King's College'de Araştırma Görevlisi olarak devam ettim ve King's'in burs desteğinden dolayı teşekkür etmek istiyorum. Çalışmalarım hakkında Ross Harrison, Stefan Hoesel-Uhlig, Halvard Lillehammer ve Michael Sonenscher ile yaptığım sohbetlerden bilhassa faydalandım. Bu dönem boyunca Richard Bourke'a eleştirileri ve tavsiyeleri için minettarım. Ayrıca Nietzsche'nin yapıtlarına olan teveccühümü, sadece yazıların kendileri hakkında değil bu yazıları güdüleyen kültürel ve etik sorunlar hakkında da çok sayıda büyülüyici konuşma yaparak sürekli derinlediği için Michael Tanner'a da teşekkür etmeyi bir borç biliyorum.

2004-2005 yılları arasında Princeton'da Institute for Advanced Study'nin bir üyesiydim. Bana bilhassa rahat bir akademik ortam sağladığı için enstitüye teşekkür etmek istiyorum. Princeton Üniversitesi'ndeki meslektaşlarım da bana çok

memnun olduğum bir destek verdiler. Charles Beitz, Stephen Macedo, Alexander Nehamas, Philip Pettit ve Jennifer Pitts'in çalışmama yönelik titiz okumalarından faydalandım. Paul Benacerraf, Patrick Deneen, Daniel Garber, Christopher Eisgruber, Robert George, Gilbert Harman, Mark Johnston, George Kateb, Victoria McGeer, Jan-Werner Müller, Sankar Muthu, Paul Sigmund, Jeffrey Stout, Alan Patten, Maurizio Viroli ve Keith Whittington'dan çok faydalı tavsiyeler aldım.

Çalışmamla ilgili aşağıda belirttiklerime de müteşekkirim: Londra'daki Institute for Historical Research'te okuyucu ve dinleyiciler, Princeton'daki Center for Human Values'te Mathias Risse'nin düzenlediği konferans, bilhassa daha sonra önerilerini e-posta yoluyla gönderen Nadeem Hussain ve Bernard Reginster ve Kinch Hoekstra, Sharon Street ve David Velleman.

Princeton University Press'teki okuyucularına ve editörüm Ian Malcolm'a desteği ve cesaretlendirmesi için teşekkür ederim. Metni basım için okuyan ve bana son derece ayrıntılı eleştirel yorum ve öneri getiren Lanier Anderson'a büyük şükran borçluyum. Bu kitabın olabileceğiinden çok daha iyi bir kitap haline gelmesinde yardımcı oldu. Geriye kalan tüm hatalar elbette bana aittir. Düzeltileri dikkatle incelediğim için Aaron Voloj Dessauer'e de teşekkür ederim.

Arkadaşlarım Andrea Ashworth, Lucy Harman, Erika Kiss, Victoria McGeer ve Sharon Street'e yardımlarından ötürü teşekkür etmek istiyorum; kız kardeşim Kerry Shaw'a ve bu kitabın ithaf edildiği aileme sonsuz yardımları ve tavsiyeleri için teşekkür etmek istiyorum. Son olarak vazgeçilmez bir eleştiri, tavsiye, cesaretlendirme ve destek kaynağı olan Paul Boghossian'a büyük bir şükran borçluyum.

Kısaltmalar

Nietzsche'nin yapıtları için aşağıdaki kısaltmaları kullandım. Bazı değişiklikler eşliğinde listelenen çevirileri alıntıladım. Giorgio Colli ve Mazzino Montinari'nin derlediği *Werke: kritische Gesamtausgabe*'yi (Berlin: de Gruyter, 1967-) kullandım, alıntı yapılan yerlerde KGW şeklinde kısalttım ve ardından cilt ve sayfa numarası ekledim.

- BT "The Birth of Tragedy", içinde, *The Birth of Tragedy and Other Writings*, çev. Ronald Speirs, der. Raymond Geuss ve Ronald Speirs (Cambridge: Cambridge University Press, 1999).
- OTL "On Truth and Lying in a Non-Moral Sense," içinde, *The Birth of Tragedy and Other Writings*, çev. Ronald Speirs, der. Raymond Geuss (Cambridge, 1999)
- UM *Untimely Meditations*, çev. R. J. Hollingdale (Cambridge: Cambridge University Press, 1983).
- i "David Strauss, the Confessor and the Writer"
- ii "On the Uses and Disadvantages of History for Life"
- iii "Schopenhauer as Educator"
- iv "Richard Wagner in Bayreuth"
- HTH *Human, All Too Human*, çev. R. J. Hollingdale (Cambridge: Cambridge University Press, 1986, 1993).
- I Cilt 1

- II Cilt 2: "Assorted Opinions and Maxims"
 "The Wanderer and his Shadow"
- D *Daybreak*, der. Maudemarie Clark and Brian Leiter, çev. R. J. Hollingdale (Cambridge: Cambridge University Press, 1997).
- GS *The Gay Science*, der. Bernard Williams, çev. Adrian Del Caro (Cambridge: Cambridge University Press, 2001).
- TSZ *Thus Spoke Zarathustra*, çev. Walter Kaufmann, içinde, *The Portable Nietzsche*, çev. Walter Kaufmann (New York: Viking, 1954, 1976).
- BGE *Beyond Good and Evil*, der. Rolf-Peter Horstmann ve Judith Norman, çev. Judith Norman (Cambridge: Cambridge University Press, 2002).
- GM *On the Genealogy of Morality*, der. Keith Ansell-Pearson, çev. Carol Diethe (Cambridge: Cambridge University Press, 1994).
- i First Essay: "Good and Evil," "Good and Bad"
 ii Second Essay: "Guilt," "Bad Conscience," and Related Matters
 iii Third Essay: What Do Ascetic Ideals Mean?
- TI *Twilight of the Idols*, içinde, Aaron Ridley and Judith Norman, der. *The Anti-Christ, Ecce Homo, Twilight of the Idols*, çev. Judith Norman (Cambridge: Cambridge University Press, 2005).
- AC *The Anti-Christ*, içinde, Aaron Ridley ve Judith Norman, der. *The Anti-Christ, Ecce Homo, Twilight of the Idols*, çev. Judith Norman (Cambridge: Cambridge University Press, 2005).
- EH *Ecce Homo*, içinde, Aaron Ridley ve Judith Norman, der. *The Anti Christ, Ecce Homo, Twilight of the*

- Idols*, çev. Judith Norman (Cambridge: Cambridge University Press, 2005).
- WP *The Will to Power*, der. Walter Kaufmann, çev. Walter Kaufmann and R. J. Hollingdale (New York: Vintage, 1967–68).

Schopenhauer'den alıntı yaparken, sayfa numarasının cilt numarasını takip ettiği, WWR olarak kısaltılan, E.F.J. Payne'nin *The Worls as Will and Representation*, 2 cilt. (New York: Dover, 1958, 1969) çevirisini kullandım.

Çevirmenin notu: Çeviri boyunca Nietzsche ve Schopenhauer'in yapıtlarından alınılan pasajlar için aşağıdaki çeviriiler kullanılmıştır ve yukarıdaki sıra gözetilerek sıralanmıştır.

Nietzsche'nin Yapıtları

Tragedyanın Doğuşu, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, VI. Basım 2017, İstanbul).

“Ahlak Dışı Anlamda Doğruluk ve Yalan Üzerine”, çev. Oruç Aruba, içinde, (*Cogito, Yalan*, 16. Sayı, Yapı Kredi Yayıncıları, 1998, İstanbul).

Zamana Aykırı Bakışlar

David Strauss, İtiraçılı ve Yazar, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, I. Basım, Ekim 2015, İstanbul).

Tarihin Yaşam İçin Yararı ve Sakincası, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, I. Basım, Ekim 2015, İstanbul).

Eğitici Olarak Schopenhauer, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, II. Basım, Mayıs 2018, İstanbul).

Richard Wagner Bayreuth'ta, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, I. Basım, Kasım 2015, İstanbul).

İnsanca, Pek İnsanca Cilt I, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, VII. Basım, Nisan 2019, İstanbul). Cilt II, “Karışık Kanılar ve

- “Özdeyişler”, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, I. Basım, Kasım 2019, İstanbul).
- “Gezgin ve Gölgesi”, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, IX. Basım, Eylül 2022, İstanbul).
- Tan Kızılığrı*, çev. Özden Saatçi (Say Yayıncıları, I. Basım, 2003, İstanbul).
- Şen Bilim*, çev. Levent Özşar (Asa Kitabevi, I. Basım, 2003, Bursa).
- Böyle Söyledi Zerdüst*, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, VIII. Basım, Ekim 2015, İstanbul).
- İyinin ve Kötünün Ötesinde*, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, I. Basım, Mayıs 2016, İstanbul).
- Ahlakin Soykütüğü*, çev. Zeynep Alangoaya (Kabalçı Yayınevi, I. Basım, Ekim 2011, İstanbul).
- i. Birinci Deneme “İyi ve Kötü”, “İyi ve Fena”
  - ii. İkinci Deneme “Suç”, “Vicdan Rahatsızlığı” ve Benzeri Şeyler
  - iii. Üçüncü Deneme “Çileci İdeallerin Anlamı Nedir?”
- Putlarm Alacakaranlığı*, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, V. Basım, Ocak 217, İstanbul).
- Deccal*, çev. Oruç Aruoba (İthaki Yayıncıları, II. Basım, 2008, İstanbul).
- Ecce Homo*, çev. Mustafa Tüzel (İşbankası Yayıncıları, I. Basım, Haziran 2017, İstanbul).
- Güç İstenci*, çev. Nilüfer Epçeli (Say Yayıncıları, I. Basım, 2004, İstanbul)

Schopenhauer'in Yapıtları

- İsteme ve Tasavvur Olarak Dünya*, çev. A. Onur Aktaş (Doğu Batı, Mayıs 2020, Ankara)